

Međunarodni sud za krivično gonjenje
lica odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-05-87-T
Datum: 27. novembar 2008.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM

U sastavu: sudija Iain Bonomy, predsedavajući
sudija Ali Nawaz Chowhan
sudija Tsvetana Kamenova
sudija Janet Nosworthy, rezervni sudija

Sekretar: g. Hans Holthuis

Odluka od: 27. novembra 2008.

TUŽILAC

protiv

**MILANA MILUTINOVIĆA
NIKOLE ŠAINOVIĆA
DRAGOLJUBA OJDANIĆA
NEBOJŠE PAVKOVIĆA
VLADIMIRA LAZAREVIĆA
SRETENA LUKIĆA**

DELIMIČNO POVERLJIVO

**ODLUKA PO MILUTINOVIĆEVOM ZAHTEVU ZA PRIVREMENO PUŠTANJE
NA SLOBODU U KRAĆEM TRAJANJU**

Tužilaštvo:

g. Thomas Hannis
g. Chester Stamp

Branioci optuženih:

g. Eugene O'Sullivan i g. Slobodan Zečević za g. Milana Milutinovića
g. Toma Fila i g. Vladimir Petrović za g. Nikolu Šainovića
g. Tomislav Višnjić i g. Norman Sepenuk za g. Dragoljuba Ojdanića
g. John Ackerman i g. Aleksandar Aleksić za g. Nebojšu Pavkovića
g. Mihajlo Bakrač i g. Đuro Čepić za g. Vladimira Lazarevića
g. Branko Lukić i g. Dragan Ivetić za g. Sretena Lukića

OVO PRETRESNO VEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. (u daljem tekstu: Međunarodni sud) rešava po "Zahtevu g. Milana Milutinovića za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju iz razloga saosećajnosti" koji je kao poverljiv podnesen 6. novembra 2008. (dalje u tekstu: Zahtev) i ovim donosi svoju odluku u vezi s tim.

Kratak proceduralni kontekst

1. Dana 5. decembra 2006. Pretresno veće je odbilo zajednički zahtev šestorice optuženih za privremeno puštanje na slobodu tokom zimske pauze.¹ Žalbeno veće je potvrdilo ovu odluku.²

2. Dana 22. maja 2007. Veće je odbilo zahtev optuženog Milana Milutinovića (dalje u tekstu: optuženi) za privremeno puštanje na slobodu tokom letnje pauze, konstatujući, između ostalog, da on nije pokazao kako su se okolnosti koje su dovele do odbijanja njegovog zahteva u decembru 2006. godine promenile tako da suštinski utiču na pristup za koji se u to vreme opredelilo Veće.³

3. Dana 4. jula 2007. Veće je odbilo zahtev optuženog za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju na osnovu toga što on nije izneo nikakav dokaz za tvrdnju da je zdravstvena nega koja mu se pruža u Pritvorskoj jedinici Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: PJUN) neadekvatna i da je stoga njegovo putovanje u Beograd radi lekarskog pregleda i konsultacija nepotrebno.⁴

¹ Odluka po Zajedničkom zahtevu odbrane za privremeno puštanje na slobodu tokom zimske pauze, 5. decembar 2006. godine

² *Tužilac protiv Milana Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-AR65.2, Odluka po interlokutornoj žalbi na odbijanje privremenog puštanja na slobodu tokom zimske pauze, 14. decembar 2006. godine.

³ Odluka po Milutinovićeovom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu, 22. maj 2007. godine, par. 15.

⁴ Odluka po Milutinovićeovom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu, 4. jul 2007. godine, par. 5.

4. Dana 7. decembra 2007. Veće je optuženom odobrilo privremeno puštanje na slobodu u svetlu svih humanitarnih okolnosti u to vreme i pod uslovima strogog nadzora od strane Republike Srbije (dalje u tekstu: Srbija), tj. 24-časovnog nadzora nad optuženim.⁵

5. Dana 5. septembra 2008. godine Veće je odobrilo da optuženi bude privremeno pušten na slobodu, imajući u vidu tadašnje humanitarne prilike i pod stogom kontrolom koju obezbeđuje Republika Srbija (dalje u tekstu: Srbija), to jest 24-časovni nadzor nad optuženim.⁶ Optuženi je pušten na oko tri nedelje, od 10. septembra do 2. oktobra.⁷

Argumentacija

6. Optuženi u Zahtevu traži da bude privremeno pušten na slobodu kako bi u Beogradu, u Srbiji, mogao da se postara o svojim medicinskim potrebama, koje su detaljno opisane u Zahtevu i u prilogima Zahtevu. Optuženi predlaže da bude privremeno pušten na slobodu u trajanju od šest nedelja do tri meseca.⁸ Osim toga, optuženi tvrdi da sledeći faktori govore u prilog odobravanju Zahteva: njegovo lično obećanje da će se pridržavati svih naloga Veća; činjenica da on neće predstavljati nikakvu opasnost za žrtve, svedoke ili druga lica; njegovo poštovanje svih ranijih naloga u vezi s privremenim puštanjem na slobodu; njegov odnos poštovanja prema Veću; činjenicu da Holandija nikada nije imala prigovora na njegovo puštanje na slobodu; činjenicu da je Srbija uvek davala garancije u vezi s njegovim zahtevima za privremeno puštanje na slobodu; i činjenicu da će on tokom privremenog boravka na slobodi biti pod 24-časovnim policijskim nadzorom.⁹ Pretesno veće je primilo garancije kojima Srbija potvrđuje da će poštovati sve naloge Veća u vezi s privremenim puštanjem optuženog na slobodu.¹⁰ Holandija, u svojstvu zemlje domaćina, izjavljuje da nema prigovora na privremeno puštanje optuženog na slobodu.¹¹

⁵ Odluka po Milutinovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 7. decembar 2007. godine, par. 9.

⁶ Odluka po Milutinovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 5. septembar 2008. godine, par. 18.

⁷ Odluka po Milutinovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 5. septembar 2008. godine, par. 24.

⁸ Zahtev, par. 4.

⁹ Zahtev, par. 6–8.

¹⁰ Zahtev, Prilog C.

¹¹ Pismo Ministarstva spoljnih poslova Holandije, 11. novembar 2008. godine.

7. Dana 13. novembra 2008. godine tužilaštvo je odgovorilo na Zahtev i usprotivilo mu se iz nekoliko razloga. Prvo, uложен je opšti prigovor na privremeno puštanje na slobodu bilo kog od šestorice optuženih u ovoj podmakloj fazi postupka. Drugo, tužilaštvo naglašava da se duži period puštanja na slobodu traži za potrebe istog zdravstvenog stanja na kom su se delimično zasnivala dva poslednja puštanja na slobodu i da se "vreme potrebno za obavljanje neophodnih intervencija sve više produžava". Treće, iako tužilaštvo ima u vidu postojanje presedana za ograničeno i strogo kontrolisano privremeno puštanje na slobodu iz razloga saosećajnosti u slučajevima kada se na uverljiv način pokažu neuobičajene ili izuzetne okolnosti, ono tvrdi da optuženi nije na odgovarajući način dokazao da mu je za predloženo lečenje zaista potrebno toliko vremena.¹²

8. Ukoliko Zahtev bude odobren, tužilaštvo traži da Veće razmotri mogućnost da zatraži da optuženi bude podvrgnut 24-časovnom nadzoru i da odloži izvršenje naloga kako bi tužilaštvo moglo da razmotri da li će uložiti žalbu.¹³

Merodavno pravo

9. Shodno pravilu 65(A), optuženi koji se nalazi u pritvoru ne može se privremeno pustiti na slobodu izuzev na osnovu naloga sudskog veća. Shodno pravilu 65(B), pretresno veće može naložiti puštanje na slobodu samo ako se uverilo da će optuženi pristupiti suđenju i da, ako bude pušten, neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svedoka ili neku drugu osobu, kao i nakon što zemlji-domaćinu i državi u kojoj optuženi želi biti privremeno pušten dâ priliku da se izjasne.¹⁴ U slučaju da pretresno veće utvrdi da jedan od ovih uslova nije ispunjen, nije potrebno da razmatra i druge i mora odbiti privremeno puštanje na slobodu.¹⁵

¹² Poverljivi odgovor tužilaštva na Zahtev Milana Milutinovića za privremeno puštanje na slobodu iz razloga saosećajnosti, 13. novembar 2008. godine (dalje u tekstu: Odgovor), par. 3–8.

¹³ Odgovor, par. 10–11.

¹⁴ *Tužilac protiv Haradinaja, Balaja i Brahimaja*, predmet br. IT-04-84-AR65.2, Odluka po interlokutornoj žalbi Lahija Brajimaja na odluku Pretresnog veća kojom se odbija njegovo privremeno puštanje na slobodu, 9. mart 2006, par. 6.

¹⁵ *Tužilac protiv Lukića i Lukića*, predmet br. IT-98-32/1-AR65.1, Odluka po žalbi odbrane na odluku Pretresnog vijeća po zahtjevu Sredoja Lukića za privremeno puštanje na slobodu, 16. april 2007, par. 6, 23; *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR65.3, Odluka po interlokutornoj žalbi na odluku Pretresnog vijeća kojom se odbija privremeno puštanje na slobodu Ljubomira Borovčanina, 1. mart 2007. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Popović*), par. 6.

10. Prilikom donošenja odluke o tome da li su ispunjeni uslovi iz pravila 65(B) Pravidnika, pretresno veće mora razmotriti sve relevantne faktore za koje se očekuje da će ih pretresno veće koje razumno postupa uzeti u obzir pre nego što donese odluku. Ono zatim mora dati obrazloženo mišljenje u kom će izneti svoje zaključke o tim relevantnim faktorima.¹⁶ Koji su faktori relevantni i koliko im težinu treba pridati, zavisi od konkretnih okolnosti svakog predmeta.¹⁷ Razlog tome je taj što se odluke po zahtevima za privremeno puštanje na slobodu donose na osnovu velikog broja činjenica, a slučajevi se razmatraju svaki za sebe, u svetlu konkretnih okolnosti pojedinog optuženog.¹⁸ Od pretresnog veća se traži da te okolnosti oceni ne samo sagledavajući ih u trenutku donošenja odluke o privremenom puštanju na slobodu, nego i, u meri u kojoj se to može predvideti, u vreme kada optuženi treba da se vrati na Međunarodni sud.¹⁹

11. Pravilo 65(B), koje uređuje privremeno puštanje na slobodu tokom suđenja, uopšte ne pominje razloge saosećajnosti ili humanitarne razloge. Međutim, u praksi Međunarodnog suda je potvrđeno da veća uživaju određenu slobodu prilikom odlučivanja po zahtevima na osnovu pravila 65, ukoliko razlozi saosećajnosti ili humanitarni razlozi mogu dopuštati privremeno puštanje na slobodu u nešto kraćem trajanju.²⁰

¹⁶ *Tužilaštvo protiv Stanišića*, predmet br. IT-04-79-AR65.1, Odluka po interlokutornoj žalbi tužilaštva na odluku o privremenom puštanju na slobodu Miće Stanišića, 17. oktobar 2005. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Stanišić*), par. 8.

¹⁷ *Ibid.*

¹⁸ *Tužilac protiv Boškskog i Tarčulovskog*, predmet br. IT-04-82-AR65.1, Odluka po interlokutornoj žalbi na odluku Pretresnog veća kojom se odbija zahtev Johana Tarčulovskog za privremeno puštanje na slobodu, 4. oktobar 2005, par. 7

¹⁹ Odluka u predmetu *Stanišić*, par. 8.

²⁰ *Vidi* Odluku po Šainovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 7. jun 2007, par. 7–11; *vidi takođe Tužilac protiv Popovića i drugih*, Odluka po interlokutornoj žalbi na odluku Pretresnog vijeća kojom se odbija privremeno puštanje na slobodu Ljubomira Borovčanina, 1. mart 2007, par. 5 (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Popović*); *Tužilac protiv Limaja i drugih*, predmet br. IT-03-66-A, Odluka kojom se odobrava privremeno puštanje Haradina Bale na slobodu radi prisustva pomenu za brata i poštovanja tradicionalnog perioda žalosti, 1. septembar 2006, str. 1; *Tužilac protiv Blagoja Simića*, predmet br. IT-95-9-A, Odluka po zahtjevu Blagoja Simića za puštanje na slobodu tokom ograničenog perioda kako bi prisustvovao parastosu za majku, 5. maj 2006, str. 3; *Tužilac protiv Limaja i drugih*, predmet br. IT-03-66-A, Odluka kojom se odobrava privremeno puštanje Haradina Bale na slobodu radi prisustva pomenu za kćerku, 20. april 2006, str. 2; *Tužilac protiv Stanislava Galića*, predmet br. IT-98-29-A, Odluka po molbi odbrane za privremeno puštanje na slobodu Stanislava Galića, 23. mart 2005., par. 15; *Tužilac protiv Blagoja Simića*, predmet br. IT-95-9-A, Odluka po zahtjevu Blagoja Simića na osnovu pravila 65(I) za privremeno puštanje na slobodu na određeno vreme radi prisustva parastosu za oca, 21. oktobar 2004, par. 20; *Tužilac protiv Kordića i Čerkeza*, predmet br. IT-95-14/2-A, Odluka po zahtjevu Darija Kordića za privremeno puštanje na slobodu, 19. april 2004, par. 8–12.

12. Žalbeno veće je nedavno ukinulo odluku u predmetu *Prlić i drugi*, u kojoj je Pretresno veće odobrilo privremeno puštanje na slobodu petorice optuženih u tom postupku. Žalbeno veće je konstatovalo da je Veće u predmetu *Prlić i drugi* pogrešilo zbog toga što nije pružilo nikakvu naznaku o tome koliku težinu je pridalo razlozima za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju iz humanitarnih razloga. Žalbeno veće je takođe konstatovalo da ovi različiti razlozi nisu dovoljno uverljivi, naročito u svetlu odluke na osnovu pravila 98bis, da bi mogla da opravdaju primenu diskrecionog ovlašćenja Pretresnog veća u korist davanja odobrenja za privremeno puštanje optuženih na slobodu bez pružanja ikakve naznake o težini koja im je pridana. Ovo Veće ne tumači odluku u predmetu *Prlić i drugi* kao pravni zaključak *per se* o tome da privremeno puštanje na slobodu mora uvek da bude uskraćeno posle donošenja odluke na osnovu pravila 98bis, pod uslovom da Veće razmotri i odvaga sve faktore koji su relevantni za zahtev za privremeno puštanje na slobodu.²¹

13. Još skorije, Žalbeno veće je, ponovo u predmetu *Prlić i drugi*, utvrdilo sledeće kriterijume za privremeno puštanje na slobodu u kasnoj fazi pretresnog postupka:

Kada je riječ o humanitarnim razlozima koji su dovoljni da opravdaju privremeno puštanje na slobodu, Žalbeno vijeće napominje da razvoj prakse Međunarodnog suda implicira da se zahtjev za privremeno puštanje na slobodu podnesen u kasnoj fazi postupka, a posebno nakon okončanja dokaznog postupka tužioca, odobrava samo *ukoliko postoje uvjerljivi humanitarni razlozi ...* Stoga, privremeno puštanje na slobodu u kasnoj fazi postupka treba odobriti samo ukoliko postoje dovoljno uvjerljivi humanitarni razlozi koji opravdavaju puštanje. Nadalje, čak i ukoliko se utvrdi da je privremeno puštanje na slobodu opravdano u svjetlu prirode okolnosti, dužina njegovog trajanja ipak bi trebala biti srazmjerna ovim okolnostima ...²²

Procenjujući okolnosti optuženog, Veće je pažljivo razmotrilo i primenilo celokupnu gorenavedenu praksu Žalbenog veća.

²¹ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.5, Odluka po objedinjenoj žalbi tužilaštva na odluku o privremenom puštanju na slobodu optuženih Prlića, Stojića, Praljka, Petkovića i Čorića, 11. mart 2008, par. 19–21.

²² *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.7, Odluka po "Žalbi tužioca na odluku po zahtjevu optuženog Petkovića za privremeno puštanje na slobodu od 31. marta 2008.", 21. april 2008, par. 17 (fusnota izostavljena) (naglasak dodat); ali vidi *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.6, Obrazloženje odluke po hitnoj žalbi tužilaštva na odluku po zahtjevu optuženog Pušića za privremeno puštanje na slobodu donesene 14. aprila 2008, 23. april 2008, par. 15.

Diskusija

15. Veće je pažljivo razmotrilo sve argumente u vezi s ovim i uzelo u obzir sve relevantne faktore koje utiču na pitanje privremenog puštanja na slobodu.
16. [Vidi poverljivi dodatak.]
17. [Vidi poverljivi dodatak.]
18. [Vidi poverljivi dodatak.]
19. Na osnovu onog što je izneto u poverljivom aneksu i s obzirom na informacije kojima trenutno raspolaže, Veće smatra da ne bi bilo primereno da optuženi bude privremeno pušten na slobodu u kraćem trajanju.
20. Što se tiče argumenata optuženog u vezi s kriterijumima koji moraju biti ispunjeni na osnovu pravila 65(B), čak i ako bi se Veće uverilo u to da će se optuženi pojaviti na suđenju i da, u slučaju puštanja na slobodu, neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svedoka ni bilo koju drugu osobu, ono u ovim okolnostima ne bi primenilo svoje diskreciono ovlašćenje da odobri zahtev iz razloga navedenih u prethodnim paragrafima. Stoga se Veće neće baviti tim pitanjima.

Dispozitiv

21. Iz gorenavedenih razloga, a na osnovu pravila 54 i 65 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda, Pretresno veće ovim ODBIJA Zahtev.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu se merodavnim smatra tekst na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija Iain Bonomy,
predsedavajući

Dana 27. novembra 2008. godine,
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]